

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.64.2026
Warszawa, 07 kwietnia 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na interpelację nr **15194** Pani Posłanki Marty Stożek *w sprawie przepisów dotyczących karania sprawców przestępstw polegających na znęcaniu się nad zwierzętami, w związku z ostatnimi interwencjami w hodowlach Związku Kynologicznego w Polsce i Polskiej Federacji Felinologicznej Felis Polonia.*

Na wstępie trzeba podkreślić, że tematyka ochrony praw zwierząt pozostaje niezwykle istotna dla Resortu Sprawiedliwości¹. W tym zakresie m.in. 9 lutego 2026 roku w ministerstwie odbyło się drugie już seminarium dotyczące ochrony praw zwierząt². Wśród końcowych rekomendacji zwrócono uwagę m.in. na propozycję powołania Rzecznika Praw Zwierząt, penalizację *patostreamingu* związanego ze zwierzętami, konieczność edukowania w zakresie ochrony zwierząt organów ścigania, edukacji i kształtowania świadomości społecznej, ustanowienie NIK jako strony w kontrolach w schroniskach zwierząt, postulat rejestracji umów sprzedaży zwierząt, konieczność zabezpieczania zwierząt przez prokuraturę, niski poziom wiedzy i doświadczenia biegłych

¹ <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/ministerstwo-sprawiedliwosci-przyjazne-zwierzetom-od-kultury-biurowej-po-reformy-systemowe-i-wieziennictwo>

² <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/potrzeba-powolania-rzecznika-praw-zwierzat-seminarium-naukowe-w-ministerstwie-sprawiedliwosci>

sądowych, konieczność skuteczniejszej i bezwzględnej egzekucji kar poprzez zapewnienie lepszej koordynacji działań prokuratury, audyt postępowań wobec schronisk, certyfikację fundacji chroniących prawa zwierząt³.

Ad 1 – 3

W związku z pytaniami Pani Posłanki o stosowanie przez sądy powszechne przepisów, dotyczących karania sprawców przestępstw polegających na znęcaniu się nad zwierzętami, przekazuję zestawienie statystyczne (zał.). Wyjaśniam, że dane, dotyczące prawomocnie skazanych osób dorosłych gromadzone są na podstawie bazy danych statystycznych Krajowego Rejestru Karnego w cyklach rocznych. W tym momencie dysponujemy danymi, dotyczącymi prawomocnych skazań do roku 2020.

Ad 4

Ustawa z dnia 23 stycznia 2026 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 610) przewiduje zmianę w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt w ten sposób, iż jest wprost uregulowana możliwość przepadku zwierzęcia, w sprawach o przestępstwa określone w art. 35 tej ustawy, jeżeli sprawca nie jest jego właścicielem. Ustawa, będąca przedłożeniem rządowym, jest obecnie na etapie prac parlamentarnych.

Ponadto w Ministerstwie Sprawiedliwości trwają prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy - Kodeks wykroczeń oraz ustawy o ochronie przyrody (UD275) - etap Stały Komitet Rady Ministrów. W projektowanym art. 161 par. 2 k.w. wprowadzono typ kwalifikowany przewidujący surowszą odpowiedzialność dla sprawcy wykroczenia określonego w art. 161 par. 1 k.w., który powoduje pojazdem znaczny hałas lub uszkadza rośliny, zwierzęta, grzyby lub ich siedliska. Ponadto w nowoprojektowanym par. 3 w art. 161 k.w. przewidziano fakultatywne orzeczenie nawiązki do wysokości 1500 złotych w razie popełnienia wykroczenia określonego w par. 1 art. 161 k.w., zaś obligatoryjne orzeczenie nawiązki do wysokości 1500 złotych w razie popełnienia wykroczenia określonego w par. 2 art. 161 k.w. W projekcie przewidziano również

³ https://www.youtube.com/live/5lpQQ38sVyE?si=gxqvkz6_ny59v3a5&t=804

poszerzenie katalogu kar przewidzianych za wykroczenie z art. 131 ustawy o ochronie przyrody o karę ograniczenia wolności⁴.

Z kolei Sejm RP rozpatruje obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt (druk sejmowy nr 700)⁵. W projekcie założono zwiększenie kar z art. 35 u.o.z. Proponowane w obywatelskim projekcie ustawy zmiany przewidują podwyższenie kary za zabicie lub uśmiercenie zwierząt z naruszeniem przepisów ustawy, a także za znęcanie się nad zwierzęciem (art. 35 ust. 1 i 1a u.o.z.). Projektuje się, aby przestępstwo to było zagrożone karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 (obecnie jest to kara do lat 3). Natomiast w przypadku popełnienia przestępstwa ze szczególnym okrucieństwem projekt przewiduje zagrożenie karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8 (obecnie jest to od 3 miesięcy do lat 5).

Projekt aktualnie jest po pierwszym czytaniu. Został skierowany 27 listopada 2024 roku do dalszych prac w Komisji Nadzwyczajnej do spraw ochrony zwierząt. 30 stycznia 2025 roku odbyło się wystuchanie publiczne.

Wobec procedowania w Sejmie projektu obywatelskiego, niezasadne było przedstawianie projektu rządowego, który dotyczyłby analogicznej kwestii. Rząd przedłożył 24 lutego 2025 roku swoje stanowisko do ww. projektu.

Obecny stan prawny

Już w ramach obowiązującego prawa w art. 39 pkt 2 Kodeksu karnego (k.k.) przewidziano środek karny w postaci zakazu zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej.

Zgodnie zaś z art. 41 k.k. sąd może orzec zakaz zajmowania określonego stanowiska albo wykonywania określonego zawodu, jeżeli sprawca nadużył przy popełnieniu przestępstwa

⁴ Projekt: <https://legislacja.gov.pl/projekt/12401401>

⁵ <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=700>

stanowiska lub wykonywanego zawodu albo okazał, że dalsze zajmowanie stanowiska lub wykonywanie zawodu zagraża istotnym dobrom chronionym prawem (§ 1).

Sąd może orzec zakaz prowadzenia określonej działalności gospodarczej w razie skazania za przestępstwo popełnione w związku z prowadzeniem takiej działalności, jeżeli dalsze jej prowadzenie zagraża istotnym dobrom chronionym prawem (§ 2).

Z kolei art. 35 ust. 3a u.o.z.⁶ stanowi, że sąd może orzec tytułem środka karnego zakaz posiadania wszelkich zwierząt albo określonej kategorii zwierząt w razie skazania za przestępstwo określone w ust. 1 lub 1a (znęcanie się). W myśl zaś art. 35 ust. 3b u.o.z. - sąd orzeka tytułem środka karnego zakaz posiadania wszelkich zwierząt albo określonej kategorii zwierząt w razie skazania za przestępstwo określone w ust. 2 (znęcanie ze szczególnym okrucieństwem).

W myśl art. 35 ust. 4 u.o.z. - jeżeli sprawca popełnił przestępstwo, o którym mowa w ust. 1 lub 1a (zabijanie/znęcanie się nad zwierzęciem), w związku z wykonywaniem zawodu, prowadzeniem działalności lub wykonywaniem czynności wymagających zezwolenia, które są związane z wykorzystywaniem zwierząt lub oddziaływaniem na nie, sąd może orzec tytułem środka karnego zakaz:

- 1) wykonywania wszelkich lub określonych zawodów,
 - 2) prowadzenia wszelkiej lub określonej działalności lub
 - 3) wykonywania wszelkich lub określonych czynności wymagających zezwolenia
- które są związane z wykorzystywaniem zwierząt lub oddziaływaniem na nie.

Zgodnie z art. 35 ust. 4a u.o.z. - jeżeli sprawca popełnił przestępstwo, o którym mowa w ust. 2 (zabijanie/znęcanie się nad zwierzęciem - ze szczególnym okrucieństwem), w związku z wykonywaniem zawodu, prowadzeniem działalności lub wykonywaniem czynności wymagających zezwolenia, które są związane z wykorzystywaniem zwierząt lub oddziaływaniem na nie, sąd orzeka tytułem środka karnego zakaz:

- 1) wykonywania wszelkich lub określonych zawodów,

⁶ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580; dalej jako: „u.o.z.”).

- 2) prowadzenia wszelkiej lub określonej działalności lub
- 3) wykonywania wszelkich lub określonych czynności wymagających zezwolenia
- które są związane z wykorzystywaniem zwierząt lub oddziaływaniem na nie.

Ad 5

Zgodnie z art. 276 Kodeksu postępowania karnego, tytułem środka zapobiegawczego już obecnie można zawiesić podejrzanego/oskarżonego w czynnościach służbowych lub w wykonywaniu zawodu albo nakazać powstrzymanie się od określonej działalności lub od prowadzenia określonego rodzaju pojazdów lub zakazać ubiegania się o zamówienia publiczne na czas trwania postępowania. Tym samym można np. zakazać prowadzenia schroniska na czas trwania postępowania karnego jako przykładu powstrzymania się od określonej działalności.

Ad 6

Informacja o prawomocnie orzeczonym zakazie posiadania zwierząt trafia do Krajowego Rejestru Karnego, co pozwala organom kontrolnym na stosowną weryfikację tego rodzaju danych.

Ad 7

Problematyka swoistych „kar finansowych” pojawia się w u.o.z. w ramach zagrożenia grzywną (art. 37, art. 37a, art. 37b, art. 37ba, art. 37d, art. 37e u.o.z.) czy np. orzeczenia nawiązki na cel związanych z ochroną zwierząt (art. 35 ust. 5, art. 37 ust. 4 u.o.z.).

Warto wskazać, że w razie skazania za przestępstwo określone w art. 35 ust. 1, 1a lub 2 u.o.z., sąd orzeka nawiązkę w wysokości od 1 000 zł do 100 000 zł na wskazany cel związany z ochroną zwierząt.

Z wyrazami szacunku Arkadiusz Myrcha

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/